
СУДСКА ПРАКСА

*Слободан С̄асић,
Судија Вишег̄ тр̄говинског̄ суда*

Сентенце из одлука Вишег̄ тр̄говинског̄ суда у Београду

1. Понављање поступка (члан 427. ст. 2. Закона о парничном поступку)

Када одлучује о предлогу за понављање поступка, првостепени суд је овлашћен на укидање како првостепене тако и другостепене пресуде, а када постоје, и трећестепене пресуде.

Из образложења

Решење о извршењу на основу веродостојне исправе овог суда Ив. број 5317/98 од 15.6.1998. године не укида у делу којим је обавезан тужени да плати тужиоцу 6.533,73 динара са законском затезном каматом од 2.3.1998. године од исплате, као и 1.392,02 динара на име трошкова извршења, услед одбијања тужбеног захтева тужиоца као неоснованог.

Свака странка сноси своје трошкове спора.

Против ове пресуде благовремену жалбу изјављује тужилац.

Жалбу изјављује због погрешне примене материјалног права и битне повреде Закона о парничном постуку.

У жалбеним разлозима истиче да се одлука Уставног суда односи само на обавезу плаћања накнаде за зграде које немају закључени уговор о одржавању, али не и на зграде са којима тужилац има закључени уговор, да је тужилац повукао део тужбеног захтева за зграде са којима није закључио уговор и свео тужбени захтев само на зграде са којима има закључени уговор, да то произилази из одлуке Уставног суда, да зграде које са тужиоцем имају закључен уговор морају плаћати обавезу која је уговорена, да је првостепени суд стога повредио одредбу члана 26. Зако-

на о облигационим односима, да су у првостепеном поступку учињене и битне повреде из става 2. тачка 5. члана 354. Закона о парничном поступку, јер у изреци суд наводи да укида пресуду Пж. број 238/99 од 18.2.1999. године, да је повређена и тачка 14. става 2. члана 354. Закона о парничном поступку јер се наводи да се укида решење о извршењу услед одбијања тужбеног захтева, а редослед радњи требао би да буде обрнут, јер код оваквог формулисања остаје нејасно ко је одбио тужбени захтев, да је повређена и тачка 10. става 2. члана 354. Закона о парничном поступку, јер из расправног записника јасно произилази да је расправа од 23.5.2002. године закључена да би се међупресудом одлучило о правном основу.

Изјављеном жалбом предлаже да се ожалбена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Испитујући ожалбену пресуду у смислу члана 365. став 1. и 2, а у вези члана 467. став 1. и 2. Закона о парничном поступку, Виши трговински суд одлучује као у изреци пресуде из следећих разлога:

Жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде из члана 354. став 2. Закона о парничном поступку нити ожалбена пресуда у себи садржи ове повреде које другостепени суд пази по службеној дужности.

Није учињена битна повреда из тачке 5. става 2. члана 354. Закона о парничном поступку јер је првостепени суд захтев туженог за укидање првостепене међупресуде и другостепене пресуде сматрао предлогом за понављање поступка који је дозволио укинувши првостепену међупресуду XVII П2. број 2561/98 од 8.10.1998. године и другостепену пресуду Пж. број 238/99 од 18.2.1999. године.

Кад одлучује о предлогу за понављање поступка првостепени суд у ситуацији када га дозвољава, укида како првостепену тако и другостепену, а када постоји и трећестепена и трећестепену пресуду, јер је на то овлашћен у смислу члана 427. став 2. Закона о парничном поступку.

(Пресуда Вишег трговинског суда, Пж. 443/02 од 27.8.2002. године)

2. Правни интерес за подношење тужбе за утврђење ништавости уписа у судски регистар (члан 62. Закона о поступку за упис у судски регистар).

Деоничари привредног друштва које је променило облик организовања у друштвено предузеће имају правни интерес за подношење тужбе за утврђивање ништавости уписа у судски регистар припајања тог друштвеног предузећа другом предузећу.

Из образложења

Првостепени суд је одбацио тужбу тужилаца за утврђивање ништавости уписа у судски регистар због недостатка правног интереса на страни тужилаца.

До правног закључка да тужиоци немају правни интерес за подношење предметне тужбе првостепени суд је дошао полазећи од утврђења чињеница да МДД ПИК "П" из П, чији су деоничари тужиоци није постојало у моменту подношења тужбе нити у тренутку припајања ДП ПИК "П" из П. ДП "Х" из П. и услед тога брисања ДП ПИК "П" из П, из судског регистра, будући да је МДД ПИК "П" из П, решењем регистарског суда Фи. број 927/99 од 5.4.1999. године брисан, јер је променио облик организовања у друштвено предузеће.

На ово утврђење првостепени суд је применио своје правно становиште да лице које није оснивач предузећа нема правни интерес за подношење тужбе за утврђење ништавости уписа у судски регистар, који уписи се тичу неког другог предузећа.

Виши трговински суд налази да је од свега тога најисправније правно становиште првостепеног суда, док почетне премисе на које је примењено правно становиште нису добри.

Првостепени суд греша када оцењује да тужиоци нису оснивачи ДП ПИК "П" П, односно предузећа које се припојило туженом и које је услед тога брисано из регистра, и пре тога, да МДД ПИК "П" из П. више није постојало, јер је променило облик организовања у ДП ПИК "П".

Промена облика организовања предузећа не доводи до престанка правног субјективитета тог предузећа. то значи да је ПИК "П" из П остао и даље егзистира као правно лице без обзира што се више не зове МДД ПИК "П" из П, већ ДП ПИК "П" из П.

Пошто су тужиоци били деоничари оснивачи МДД ПИК "П" из П, онда се они могу сматрати и даље оснивачима и ДП ПИК "П" из П, поготово имајући у виду да је ДП ПИК "П" фактички остао са нешто мење од 10% деоничког капитала. Наиме, МДД ПИК "П" из П. је променио облик организовања у ДП ПИК "П" из П. само због тога што је у себи садржавао мање од 10% деоничког капитала, односно више од 90% друштвеног капитала.

У тој ситуацији тужиоци имају право да им се исплати новчана противвредност деоница које су поседовали код МДД ПИК "П" из П, и то у посебном поступку, како то правилно резонује првостепени суд.

Међутим, такав захтев тужилаца није предмет ове парнице. Тужиоци ово своје право нису искористили, јер сматрају да им је предметним уписима повређено право управљања у МДД ПИК "П" из П. Због тога су поднели предметну тужбу. Следствено томе, тужиоци имају правни интерес за подношење тужбе за утврђење ништавости уписа у судски регистар, ради заштите својих оснивачких права према правном субјекту који је услед припајања са ДП "Х" из П. брисан из судског регистра.

Због погрешне примене материјалног права, и то одредаба члана 62. став 3. Закона о поступку за упис у судски регистар, 277. Закона о парничном поступку и 189. Закона о парничном поступку, Виши трговински суд је на темељу члана 380. тачка 3. Закона о парничном поступку укинуо првостепено решење у ставу I изре-

ке и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

(Пресуда Вишег трговинског суда, Пж. 5373/02 од 5.9.2002. године)

3. Судска одлука као разлог за утврђење ништавости уписа у судски регистар (члан 62. Закона о поступку за упис у судски регистар)

Правснажна судска одлука не може се сматрати лажном исправом, али исправом у којој су наведени неистинити подаци, или исправом која је издата у незаконито спроведеном поступку, и следствено томе основаним разлогом за утврђивање ништавости уписа у судски регистар који је извршен на темељу те правснажне судске одлуке.

Из образложења

Тужбеним захтевом тужилац тражи од суда да утврди да су ништави уписи у судски регистар трансформације ДП “Е” из С. у ЗЗ “Е” из С, спајање ЗЗ “Е” из С. са ЗЗ “С” из С. брисања ЗЗ “Е” из судског регистра услед спајања са ЗЗ “С” из С.

Тужилац првенствено напада упис трансформације ДП “Е” из С. у ЗЗ “Е” из С. извршен решењем Привредног суда у Н. С. Фи. 1914/2001. Ништавост овог уписа са собом повлачи и ништавост преостала два уписа по решењима Привредног суда у Н. С. Фи. 1915/2001 и Фи. 1916/2001.

Тужилац сматра да је првобитни упис у судски регистар ништав јер је донет на основу пресуде Општинског суда у Н. С. Одељење у Б. П. 78/2002, којом је утврђено да је ДП “Е” била у саставу ЗЗ “С” и да је као таква настала, тј. да потиче од тужене ЗЗ “С” из С. Жалилац сматра да је наведена пресуда донета од стране ненадлежног суда пошто је у питању био спор између два правна лица око статусних ствари, па је за суђење у таквом спору био искључиво надлежан привредни суд, а не општински како је то било у конкретном случају. Полазећи од овакве поставке тужилац изводи закључак да је поменута пресуда донета у незаконито спроведеном поступку и као таква не може служити као јавна исправа па је логичан след свега тога ништавост уписа трансформације ДП “Е” у ЗЗ “Е” из С. по решењу Привредног суда у Н. С. Фи. 1914/2001.

С обзиром на чињеничне наводе изнете у тужби, првостепени суд је већ на првом рочишту могао да одбије тужбени захтев као неоснован, из простог разлога што из изнетих навода не произилази основаност тужбеног захтева. Према одредби члана 62. став 1. Закона о поступку за упис у судски регистар прописано је да ако је упис у судски регистар извршен на основу лажне исправе, ако су у исправи на основу које је извршен уписа наведени неистинити подаци, ако је исправа издата у незаконито спроведеном поступку, ако је незаконито спроведена радња о којој се подаци уписују у судски регистар или ако постоје други законом предвиђени

разлози, тужбом за утврђивање може се тражити да се утврди да је упис ништав. Правоснажна судска пресуда не може се сматрати лажном исправом, или исправом у којој су наведени неистинити подаци, или исправом која је издата у незаконито спроведеном поступку. Правоснажне судске одлуке могу се побијати једино одређеним ванредним правним лековима, изјављеним од стране странака из тог поступка или од стране државног, односно јавног тужиоца и то у преклузивно прописаним роковима, а у конкретном случају ти ванредни правни лекови у датом предмету код Општинског суда у Новом Одељење у Беочину нису улагани. Тужилац не може паушалним тврдњама да оспори својство јавне исправе, као што је у конкретном случају правоснажна судска одлука, нити на таквој аргументацији може базирати свој став о ништавости предметног уписа у судски регистар.

Са друге стране како је то правилно приметио првостепени суд исправа на основу које је извршен спорни упис није судска пресуда коју спомиње тужилац, већ је то Уговор о организовању задруге, за који тужилац није утврдио да је ништав.

То су разлози због којих Виши трговински суд сматра да је првостепени суд правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

(Пресуда Вишег трговинског суда, Пж. 4031/2002 од 3.7.2002. године)

4. Правни интерес за жалбу против решења о упису у судски регистар (члан 52. ст. 1. Закона о поступку за упис у судски регистар)

Група акционара и неки од чланова управног одбора субјекта уписа, немају правни интерес за подношење жалбе против решења о упису усклађивања субјекта уписа са Законом о предузећима.

Из образложења

Наведеним решењем усвојен је захтев предлагача за упис у судски регистар промене облика у акционарско друштво, усаглашавање са Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности, права обављања послова спољно-трговинског промета и лица овлашћеног за заступање у спољно-трговинском промету, с тим да су саставни део решења прилози уз препис решења број 1, 2, 3 и 4.

Против овог решења детаљно образложену жалбу изјавила је група запослених акционара и чланова управног одбора предузећа, с предлогом да се из разлога наведених у жалби решење укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

У одговору на жалбу предлагач оспорава све наводе жалбе и предлаже да се иста одбије.

Виши трговински суд налази да је жалба недозвољена, јер је изјављена од лица која немају право на жалбу, односно немају правни интерес за изјављивање жалбе.

Наиме, према одредби чл. 52. ст. 1. Закона о поступку за упис у судски регистар, право на жалбу против решења о упису у судски регистар има учесник (лице по чијем се предлогу покреће поступак за упис у судски регистар, лица о чијим се правима, односно правним интересима одлучује у поступку и орган који је законом овлашћен да покрене поступак или да доцније ступи у поступак - чл. 15. ст. 1. Закона о упису), или друго лице које сматра да је решењем повређено његово право или на закону заснован интерес. Према одредби чл. 358. ст. 3. ЗПП жалба је недозвољена ако је жалбу изјавило лице које није овлашћено за подношење жалбе, лице које се одрекло или је одустало од жалбе, или ако лице које је изјавило жалбу нема правног интереса за подношење жалбе.

Жалиоци очигледно нису учесници у поступку уписа у судски регистар у смислу чл. 15. Закона о упису, а нису ни лица чија су права или правни интереси повређени побијаним решењем.

Побијаним решењем, већ о предмету уписа, не само да нису могла бити повређена права жалиоца (акционари, чланови управног одбора), већ ни било којих трећих лица. Решењем је у судски регистар уписано усклађивање субјекта уписа са Законом о предузећима, што је законска обавеза предузећа, при чему је вредност и структура капитала уписана према решењу Министарства за економску и власничку трансформацију, а лице овлашћено за заступање остало је оно исто које је било и раније уписано. Решењем из судског регистра није брисан нико од акционара - жалиоца, нити неко од чланова управног одбора - жалиоца, јер у судски регистар нису ни били претходно уписани. Ни вредност акцијског капитала акционара - жалиоца побијаним решењем није умањено, што све значи да предметно решење на права и интересе жалилаца нема никакав утицај. Напротив, уважавање жалбе било би на очигледну штету предузећа, а жалиоцима не би донело никакву (правну) корист.

Из самих навода жалбе закључује се да жалиоци, као акционари и чланови ранијег управног одбора предузећа, оспоравају законитост поступања и одлучивања у предузећу (одржавање скупштина акционарског друштва од 23.3.2001. године и 30.10.2001. године и донете одлуке, састав скупштине и новог управног одбора, као и одлуке управног одбора). Такво оспоравање пред судом се остварује тужбама за поништај незаконитих одлука по одредбама чл. 79. и 80. Закона о предузећима, односно у споровима поводом избора и разрешења органа (чл. 12. Закона о судовима), а не у ванпарничном регистарском поступку, осим у случају да решење о упису у судски регистар има непосредан утицај на права и интересе лица која оспоравају законитост одлучивања у предузећу, што овде није случај.

Са изнетих разлога, на основу чл. 54. тач. 1. Закона о упису жалба је одбачена, без упуштања у мериторна питања која се покрећу жалбом и одговором на жалбу, о којима се може расправљати у парничном поступку.

(Решење Вишег трговинског суда, Пж. 1649/02 од 2.7.2002. године)

5. Однос између захтева за брисање неоснованог уписа и тужбе за утврђење ништавости уписа у судски регистар и правоснажно пресуђена ствар (Члан 60. и 62. Закона о поступку за упис у судски регистар у вези са чланом 333. Закона о парничном поступку)

Захтев за брисање неоснованог уписа у тужбени захтев за утврђење ништавости уписа у судски регистар нису идентични захтеви без обзира што се напада исти упис у судски регистар, тако да нема пресуђене ствари у парници за утврђење ништавости уписа у судски регистар у односу на раније окончани ванпарнични поступак у којем је правоснажно обустављен по захтеву за брисање истог уписа као неоснованог.

Из образложења

Тужилац је тужбом за утврђење ништавости уписа ставио захтев да се утврди да је ништав упис оснивања Друштвеног предузећа за унутрашњу и спољну трговину, пројектовање, инжињеринг и услуге "Femini company", п.о. из Београда, Војводе Добрњца број 38, извршен решењем Привредног суда у Београду Фи. 12963/93 од 26.04.1993. године.

Првостепени суд је нашао да се обзиром да је решењем регистарског суда Фи. 26909/93 од 7.04.1995. године обустављен поступак за брисање неоснованог уписа оснивањем предметног предузећа, које потврђено решењем вишег привредног суда у Београду Пж. 3284/95 у конкретном случају ради о правоснажно пресуђеној ствари. Из тог разлога, а на основу члана 301. ЗПП, првостепени суд је одбацио тужбу.

Ова одлука првостепеног суда је донета на темељу погрешне примене материјалног права.

Постоји процесна сметња за вођење поступка због пресуђене ствари ако постоји идентитет странака, свеједно у ком су процесном положају, затим индентитет захтева и индетитет чињеничног основа. У таквом случају тужба се одбацује.

У конкретном случају у овој парници нису испуњени услови да се одбаци тужба због правоснажно пресуђене ствари.

Нема индетитета захтева. У поступку код регистарског суда предлогом се тражи да се као неоснован брише упис у судски регистар организовања ДП "Дома – импекс" Београд, Војводе Добрњца број 38/II (као правни следбеник ДП "Femini company" Београд, улица Војводе Добрњца број 38/II) извршен решењем При-

вредног суда у Београду Фи. 12963/93 од 26.04.1993. године. Овај поступак је правоснажно обустављен. У овој парници Пословно информативни центар Робних кућа Југославије ДОО тражи да се према ДП “Дома импекс” из Београда утврди да је ништав упис у судски регистар оснивања ДП “Femini company” Београд извршен решењем Привредног суда у Београду Фи. 12963/93 од 26.04.1993. године.

Захтев за брисање неоснованог уписа у тужбени захтев за утврђење ништавости уписа у судски регистар нису индетични захтеви, без обзира што се ради о истом упису у регистар Привредног суда у Београду Фи. 12963/93 од 26.04.1993. године. Упис у судски регистар се брише са разлога које предвиђа члан 60. Закона о поступку за упис у судски регистар, а утврђује као ништав из разлога предвиђеним у члану 62. став 1. истог закона, тако нема ни индетитета чињеничног основа.

6. Задоцнело поступање по закључку регистарског суда (члан 35. Закона о поступку за упис у судски регистар)

Околност што је предлагач поступио по закључку регистарског суда тек истовремено са жалбом коју је поднео против решења којим се сматра да је пријава за упис повучена, нема утицаја на правилност и законитост тог решења.

Из образложења

Првостепени суд је закључком од 18.03.2002. године наложио предлагачу да у року од 8 дана исправи и допуни поднету пријаву за упис промене власништва Друштвеног капитала, промене облика организовања и усклађивања са Законом о предузећима. Предлагач је поменути закључак примио дана 16.04.2002. године. Како је од тог датума па до дана доношења побијаног решења (31.05.2002. године) протекло више од 8 дана, а да предлагач није поступио по закључку, то је првостепени суд правилно применио материјално и процесно право када је донео ожалбено решење у смислу члана 35. Закона о поступку за упис у судски регистар, констатујући да се сматра повученом пријава предлагача за упис промене власништва друштвеног капитала, промене облика организовања и усклађивања са Законом о предузећима.

Околности што је предлагач поступио по закључку првостепеног суда тек приликом изјављивања жалбе подневши све тражене исправе и што се ради о друштвеном предузећу које је у јако тешкој материјалној ситуацији, немају никаквог значаја и не утичу на правилност и законитост побијаног првостепеног решења.

(Решење Трговинског суда, Пж. 4295/02 од 8.7.2002. године)

7. Однос између тужбе за поништај и тужбе за утврђење ништавости уговора (члан 103 – 117 Закона о облигационим односима)

Тужба за утврђивање ништавости уговора није истоветна са тужбом за поништај уговора. Због тога није основан тужбени захтев уколико тужилац тражи поништај уговора из разлога који такав уговор чине ништавим, односно непостојећим.

Из образложења

Тужилац ставом II изреке ожалбене пресуде тражи да се поништи Уговор о конверзији потраживања у акције "Delyug"-а од 12.06.2000. године, тј. да суд конститутивном пресудом изрекне одређену правну последицу.

Овако одређен тужбени захтев тужилац заснива на чињеници да је уговор закључен од стране неовлашћеног лица које није имало ваљано пуномоћје или друго овлашћење за закључење уговора, издато од стране директора тужиоца.

Првостепени суд не спори изражени правни став тужиоца до закључења главне расправе и такође сматра да је за закључење спорног уговора потребно правно ваљано писмено овлашћење издато од стране директора тужиоца у смислу чл. 42. ст. 1. Закона о предузећима.

Првостепени суд налази и изражава правни став да такав недостатак пуномоћја није разлог за поништај уговора, тј. непредставља разлог рушљивости уговора из чл. 111-117 Закона о облигационим односима, на које одредбе се тужилац позива у тужби јер се по самом закону сматра да уговор није ни закључен, јер то произилази из изричитих одредби Закона о облигационим односима и то закључења уговора од стране неовлашћеног лица који у чл. 88. ст. 1. прописује да уговор који неко лице закључи као пуномоћник у име другог без његовог овлашћења обавезује неовлашћено заступаног само ако он уговор накнадно одобри, да страна са којом је уговор закључен може захтевати од неовлашћено заступаног да се у примереном року изјасни да ли уговор одобрава, а ако неовлашћено заступани ни у остављеном року уговор не одобри, сматра се да уговор није ни закључен.

Правилно првостепени суд резонује да из чињеничних навода тужбе и доказа проведених до закључења главне расправе произлази да није реч о манама воље из чл. 111 – 117 Закона о облигационим односима, ни о другим законским разлозима за поништај рушљивог уговора већ да је реч о уговору који се по закону сматра да није ни закључен.

Отуда првостепени суд правилно закључује да уговор који је потписало неовлашћено лице не производи правно дејство, јер се по закону сматра да није ни закључен па се не може ни судском одлуком поништити, јер се судском одлуком поништавају само рушљиви уговори.

Зато је првостепени суд добро одлучио ставом II изреке ожалбене пресуде одбијањем захтева за поништај уговора који није закључен.

Првостепени суд није био дужан да по службеној дужности утврди ништавост уговора који је предмет спора, јер тужилац до закључења главне расправе није ставио захтев за утврђење ништавости уговора већ је тужбом тражио да суд поништи спорни уговор. Дакле, тужилац је тужбом тражио да суд конститутивном пресудом изрекне одређену правну последицу тј. да поништи спорни уговор. Посреди је преображајни тужбени захтев, коме одговара преображајна – конститутивна пресуда којом би се у случају усвајања тужбеног захтева изрекао правни преображај, тј. поништио би се спорни уговор као рушљив, да су били испуњени услови за поништај уговора из чл. 111 – 117 Закона о облигационим односима. Неосновано је указивање тужиоца на одредбу чл. 109. ст. 1. ЗОО, која одређује да се на ништавост пази по службеној дужности, јер се она мора посматрати у смислу одредбе чл. 2. ст. 1. ЗП, којом је одређено да се у парничном поступку одлучује у границама захтева који је стављен у поступак. Обзиром да тужилац до закључења главне расправе није ставио у захтев за утврђење ништавости уговора нити пак захтев за утврђење да уговор не производи правно дејство, првостепени суд ставом II жалбом побијане изреке пресуде није могао да мимо захтева тужиоца утврди ништавост спорног уговора.

Погрешно је позивање тужиоца на принцип од мањег ка већем, тј. на принцип ко може више може и мање. То зато што однос ништавости уговора из рушљивости уговора, а самим тим и захтева за утврђивање ништавости уговора у односима захтев за поништај уговор није однос на који се може применити принцип ко може више може и мање, јер захтев за поништај уговора није садржан у захтеву за утврђивање ништавости уговора нити обрнуто. У питању су два посебна правна института, јер се у првом случају због мана воље поништава правно постојећи уговор, док у другом случају одлука суда има само деклараторан захтев, а ништави уговори се не могу конвалидирати протеклом времена.

Погрешно је позивање тужиоца и на одредбу чл. 3. ст. 3. Закона о парничном поступку, на основу које сматра да је суд требало да усвоји тужбени захтев јер су по среди недозвољена располагања странака. Ово зато што ставом II изреке ожалбене пресуде првостепени суд није озаконио ништав правни посао, него је само одбио захтев да се поништи правни посао који није ни закључен крећући се притом у границама захтева у смислу чл. 2. ст. 1. Закона о парничном поступку.

Тужиоцу стоји на располагању могућност да поднесе нову тужбу којом ће тужбени захтев усагласити са одредбама материјалног права тражењем да се утврди ништавост предметног уговора и тако опредељен тужбени захтев са изнетих разлога би у проведеном судском поступку морао бити усвојен.

- 8. Суспензија органа у предузећу од стране Владе Републике Србије и њено правно дејство (члан 3. ст. 1, 3б. ст. 1. и 4. Уредбе о обавезној производњи одређених производа и пружању услуга и о условима давања на привремено коришћење средстава предузећа и чл. 1. ст. 3. Уредба о престанку важења Уредбе о обавезној производњи одређених производа и о условима давања на привремено коришћење средстава предузећа)**

Суспензија органа у предузећу не значи привремену обуставу њиховог функционисања, чијим престанком они поново предузимају раније функције, које су у међувремену обављали органи, односно лица одређена актом Владе. Напротив, суспензијом у смислу тих Уредби престају функције тих органа, а по престанку суспензије бирају се нови органи, односно лица која ће их чинити, и то у поступку који спроводи одбор привремених мера.

Из образложења

Из списка се закључује да је дана 16.05.2001. године Влада Републике Србије решењем суспендовала органе управљања и руковођења у ТДП “З” Н. С, образовала одбор који ће обављати функцију органа управљања, и за вршиоца дужности директора именовала П. С. који је затим уписан у судски регистар као лице овлашћено за заступање, а брисан је до тада уписани Ј. Д. претходно именован за в.д. директора одлуком управног одбора предузећа.

Решењем Владе Републике Србије од 06.06.2002. године објављеним у “Службеном гласнику Републике Србије” број 33 од 13.06.2002. године престало је да важи решење о предузимању мера од 16.05.2001. године, и то на дан 12.06.2002. године.

Из исправа које је предлагач поднео уз пријаву за упис дана 25.06.2002. године и током поступка, утврђује се да је управни одбор образован решењем Владе на седници дана 10.06.2002. године донео већи број одлука које се односе на избор скупштине друштвеног предузећа и усвајање статута, да су према записнику изборне комисије избори за скупштину одржани дана 24.06.2002. године уз учешће 195 од укупно 297 радника, да се истог дана конституисала скупштина друштвеног предузећа од 15 чланова која је донела одлуку о усклађивању са Законом о предузећима и нови статут предузећа, једногласно разрешила управни одбор и једногласно именовала пет чланова управног одбора. Према записнику са конститутивне седнице овог управног одбора од 24.06.2002. године, једногласно је донета одлука да се разреши дужности директора Ј. Д. у међувремену писан у судски регистар као лице овлашћено за заступање, јер не испуњава услове за директора из члана 55. Статута у погледу стручне спреме. Истовремено је управни одбор за в.д. директора поставио П. С. који је и по решењу Владе био в.д. директор, и то не дуже од годину дана. Пријава за упис С. и брисање Д. поднета је дана 25.06.2002. године.

Увидом у списе првостепеног суда Фи. број 2225/02 утврђује се да је по пријави ТДП “З” од 18.06.2002. године истог дана решењем уписан Ј. Д. а брисан П. С. као лице овлашћено за заступање. Упис је извршен на основу одлука управног одбора ТДП “З” од 17.06.2002. године истекле привремене мере, као и мандат одбора који је именовала Влада, да нови органи нису изабрани, а да је ранији управни одбор решењем Владе само суспендован, а не и разрешен, па је истеком привремених мера поново у функцији и мандату, као и пре увођења мера.

Против решења о упису Д. жалбе су изјавили П. С. и В. Ј. (председник Одбора привремених мера), али су поднесцима од 27.06.2002. године одустали од жалби. Иста лица поднела су и захтеве за брисања неоснованог уписа решењем од 18.06.2002. године, који је одбијен решењем Фи. број 2282/02 од 26.06.2002. године, а та лица су се поднесцима од 26.06.2002. године одрекла права на жалбу.

При таквом чињеничном стању, Виши трговински суд налази да су за упис П. С. и за брисање Ј. Д. били испуњени прописани формални и материјални услови из члана 33. и 34. Закона о упису. Наиме, решење Владе о тзв. привременим мерама од 16.05.2001. године засновано је на Уредби о обавезној производњи одређених производа и пружању услуга и о условима давања на привремено коришћење средстава предузећа. Према одредби члана 3. став 1. Уредбе, Влада Републике Србије може да суспендује директора и друге органе у предузећу и да одреди лице које ће обављати функцију директора, односно да образује одбор који ће обављати функције других органа. Одредба члана 3б) став 1. Уредбе предвиђа да дужност, односно функција суспендованих органа престају даном који Влада одреди, а одредба члана 3б) став 4. Уредбе предвиђа да ће одбор именован од Владе спровести поступак избора директора и органа чију је функцију обављао, и то до дана утврђеног актом Владе за престанак мера. Дужност истог одбора у погледу спровођења поступка избора органа предузећа, али до 31.12.2002. године прописана је и у члану 1. став 3. Уредбе о престанку важења Уредбе о обавезној производњи одређених производа и пружању услуга и о условима давања на привремено коришћење средстава предузећа (последње измене објављене у “службеном гласнику Републике Србије”, број 28/02).

У смислу наведених одредби једне и друге Уредбе, суспензија органа у предузећу не значи привремену обуставу њиховог функционисања, чијим престанком они поново предузимају раније функције, које су у међувремену обављали органи, односно лица одређена актом владе. Напротив, суспензијом у смислу тих Уредби престају функције тих органа, а по престанку суспензије бирају се нови органи, односно лица која ће их чинити, и то у поступку који спроводи одбор привремених мера.

У конкретном случају одбор је својим одлукама од 10.06.2002. године управо тако и поступио, па су у предузећу изабрани органи – скупштина, управни одбор, надзорни одбор и вршилац дужности директора, што и јесте, између осталог, циљ и смисао привремених мера. То што су ти органи изабрани дана 24.06.2002. године, а не пре тога, или пре дана 13.06.2002. године, без икаквог је правног значаја, чак и

да нема наведених одредби Уредбе о престанку важења... које избор органа омогућавају све до 31.12.2002. године. Битно је да су ти органи друштвеног предузећа изабрани у поступку који је спровео одбор привремених мера, од оних који су за избор једини надлежни, а то су у друштвеном предузећу радници тог предузећа, који су своје представнике у скупштини изабрали тајним гласањем и довољном већином, што се утврђује из записника од 24.06.2002. године. Осим скупштине и других органа који су изабрани дана 24.06.2002. године, никаквих других органа у предузећу нема.

Првостепени суд придаје погрешан значај, готово значај пресуђене ствари, решењу Фи. број 2225/02 од 18.06.2002. године (упис Дујовића, брисање Скокандића), као и одрицању од жалбе у том и у предмету Фи. број 2281/02. У том поступку није утврђиван састав органа у предузећу, нити је по Закону о упису наведеним решењем могао бити утврђен. У регистарском поступку се мериторно не одлучује о законитости органа и њихових одлука, већ се сва та питања решавају само као претходна, било прећутно (када решење о упису нема образложења, као у предмету Фи. број 225/02), било образложено, као у овом предмету. Решавање тих питања (било од стране првостепеног, било од стране другостепеног суда), нема правног дејства изван поступка у којима су решена (члан 12. став 1. и став 2. Закона о парничном поступку). Такво дејство, код уписа података о субјекту уписа, имају једино решење о упису као судска одлука и сам упис као чињеница. И предметни упис Дујовића, а брисање Скокандића, имају дејство према свима, самим постојањем, без обзира да ли је тај упис законит или није, да ли је заснован на законитим или незаконитим одлукама, да ли је решење о упису и на који начин постало правноснажно. Тај упис, као чињеницу прихвата и предлагач, и предметном пријавом управо тражи промену уписаних података, при чему су наведени одустанци од жалби очигледно учињени само из разлога одлучивања у овој правној ствари, и доношења решења по поднетој пријави за упис промене лица овлашћеног за поступање.

Позивање првостепеног суда на постојање раније скупштине, која није разрешена, није основано. Оно је у супротности са наведеним прописима који налажу избор нових органа, у чији састав могу ући и лица из састава старих органа, али само налагање избора подразумева да су органи у саставу који су имали до увођења привремених мера престали да постоје. Управо зато је и одбор привремених мера овлашћен да мења или доноси нови статут, што би иначе било у надлежности скупштине предузећа (која је у конкретном случају и прихватила тај статут одлуком од 24.06.2002. године). Уосталом, у спису нема података о томе да је било који радник предузећа, или било који члан раније скупштине, указао на повреду свог права у погледу избора или статуса члана скупштине, па ни стога нема основа да то чини регистарски суд. Исто се односи и на питање да ли су избори за скупштину одржани када су и заказани, или раније, или касније – ако се то не оспорава у самом предузећу, нема основа да то чини регистарски суд.

Статут предузећа, као ни његове измене и допуне, не ступа на снагу достављањем регистарском суду, одобравањем или потврђивањем кроз посебно решење, нити правну важност има само текст статута који је од раније достављен регистарском суду, уз захтев за неки ранији упис. Прописи о предузећима и регистру то не предвиђају, тако да је за примену статута, као и сваког другог општег акта предузећа, битно само то да ли је донет од надлежног органа и да ли је ступио на снагу, те да ли га предузеће сматра својим општим актом по коме поступа, а не и то да ли је статут достављен судском регистру.

Не постоји законска забрана да се управни одбор разреши у целини. Таква одлука не значи да је скупштина, као орган предузећа укинула други орган, већ да је све његове чланове разрешила, што је једино битно, а не то да ли их је поименично навела. То је суверено право скупштине (која је такође имала и право да у нови управни одбор изабере чланове ранијег управног одбора, ако је њима задовољна), а у конкретном случају одлука је само формална, јер је том управном одбору и његовим члановима функција иначе трајно престала увођењем привремених мера, како је већ наведено.

Одлука Управног одбора о разрешењу директора Дујовића из истих разлога има само формални значај, а потребна је једино услед чињенице да је Д. претходно (18.06.2002. године), уписан у судски регистар. Разлог за разрешење је том одлуком утврђен и у складу је са статутом предузећа, а за именовање С. на функцију вршиоца дужности директора без икаквог је значаја питање да ли он јесте или није у радном односу, дакле, и сва питања која се односе на отказ његовог уговора о раду (члан 39б. став 6. и став 3. Закона о предузећима).

(Решење вишег трговинског суда, Пж. 4989/02 од 01.08.2002. године) Према изложеном, Виши трговински суд налази да је пријави за упис промене лица овлашћеног за заступање претходило у свему законито поступање у оквиру субјекта уписа (одбора привремених мера, скупштине, управног одбора), за који закључак нису од значаја околности које се односе на претходно извршени упис. Стога је захтев за упис требало усвојити, а не одбити, а је на основу члана 54. тачка 4. и члана 55. Закона о упису решење регистарског суда преиначено, с тим што ће регистарски суд на основу члана 55. став 2. Закона о упису и члана 106. став 4. Уредбе о упису у судски регистар по службеној дужности извршити упис у судски регистар.

9. Сазивање Скупштине акционарског друштва и усклађивање друштва са Законом о предузећима (члан 250. Закона о предузећима и члана 442. тач. 1. и 3. Закона о предузећима)

У случају када се председник скупштине предузећа недовољно ангажује у правцу усаглашавања предузећа са Законом о предузећима и у вези са тим конституисања нове скупштине сагласно промењеној структури капитала, тада директор предузећа има овлашћење да сазове седницу скупштине, обзиром да је интерес

оснивача опстанак предузећа, а за то је претпоставка усклађеност са Законом о предузећима у прописаном року.

Из образложења

Предмет спорне пријаве је захтев за упис усклађивања са Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања.

Првостепени суд је усвојио захтев предлагача јер је оценио на основу приложених исправа да су испуњени сви формални и материјални услови за тражени упис.

Став је првостепеног суда да је директор био овлашћен да сазове седницу Скупштине јер: “из обавештења деоничара од 10.01.2001. године које је, између осталих, потписао председник Скупштине произилази да је председник Скупштине пропустио, односно одбио да сазове седницу Скупштине”. Изнети став првостепени суд образлаже и чињеницом да председник Скупштине, уместо да сматра Информацију предлогом у смислу члана 53. ст. 2. и чл. 54. ст. 2. Правила, омогући друштву да испоштује своју законску обавезу усаглашавања са ЗОП-ом, обавештава предлагача да само он може заказати седницу Скупштине иако то не чини. Првостепени суд сматра да су права деоничара, сада акционара, да учествују у раду и одлучивању Скупштине испоштвана упућивањем Информације од 04.01.2001. године.

На основу чињенице да је на седници Скупштине од 23.01.2001. године било присутно чланова који располажу са 19.137 гласова од могућих 31.027 односно 61,68% првостепени суд је заузео став да је и без гласова одсутних акционара испуњен кворум из члана 58. ст. 1. Правила; да је на тој Скупштини усвојен Статут акционарског друштва чије су одредбе у складу са одредбама ЗОП-а, а нарочито са чланом 83. ст. 4.; 219. и 400., чиме су се стекли услови да се и избор осталих органа друштва, пре свега Управног одбора, изврши у складу са Статутом.

По оцени Вишег трговинског суда не може се прихватити став првостепеног суда да се из Обавештења деоничара од 10.01.2001. године може закључити да је председник Скупштине одбио да сазове седницу Скупштине. Напротив из наведеног обавештења произилази да председник Скупштине указује да је сазивање Скупштине његова дужност, а да ће се деоничари понашати у складу са чланом 56. Правила предузећа, што значи да ће потписници обавештења своја овлашћења односно деонице презентирати пола часа пре заказаног одржавања Скупштине, а претпоставка за ово је да су и ови деоничари уредно позвани.

Правилно се у жалби указује да уредно позивање на седницу подразумева кумулативно два услова: уручење позива члановима Скупштине и оглашавање на огласној табли у Друштву. Из списка предмета произилази да жалиоцу није уручен позив за седницу Скупштине. Стога се не може у потпуности прихватити ни став првостепеног суда да предлагач у поступку сазивања седнице Скупштине није повредио ни једну одредбу Правила друштва.

И поред изнетих чињеница Виши трговински суд је одлучио да се ожалбено решење потврди из следећих разлога: Одредбом члана 442. тач. 1. Закона о предузећима, прописано је да постојећа предузећа и други облици организовања и повезивања за обављање привредне делатности као и предузетници, даном ступања на снагу овог Закона настављају да раде на начин и под условима под којима су уписани у регистар. Исти члан под тачком 3. прописује: “Предузећа и други облици организовања и повезивања из става 1. овог члана, као и предузетници дужни су да се организују и ускладе своје опште акте са одредбама овог Закона о 30.06.2000. године ако овим законом није друкчије прописано”. Пријаву са захтевом за усклађивање са Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања предлагач је поднео 30.06.2000. године у предмету Фи. 10181/00 поштујући рок из Закона. Првостепени суд је са више закључака налагао предлагачу достављање одређених исправа и указивао на поступак усклађивања са Законом о предузећима. То произилази и из закључка ИВ Фи. 10181/00 од 31.01.2001. године којим је предлагач упућен да проведе поступак усклађивања тако што ће стара скупштина (скупштина ДД) донети нов Статут у складу са Законом и решењем Агенције након чега треба образовати органе сагласно новом Статуту. Како у периоду од подношења пријаве па до 23.01.2001. године предлагач није ускладио своје опште акте нити се организовао у смислу члана 442. тач. 3. Закона о предузећима, произилази да се председник Скупштине није довољно ангажовао да се изврше обавезе из члана 442. тач. 3. Закона о предузећима, зашто је претпоставка заказивање седница Скупштине све до извршења ових обавеза. Сам жалилац наводи да је на седници Скупштине која је претходила спорној, донета Одлука о утврђивању вредности и структуре основног капитала, коју он оспорава, и да је на основу Одлуке Скупштине – директор започео поступак усаглашавања. Не наводи активност Скупштине коју је он као председник предузео. Како се то може приписати као пропуст председника Скупштине у заказивању седнице Скупштине све до коначног извршења ове законске обавезе, може се прихватити став првостепеног суда да су се стекли услови из члана 53. ст. 2. Правилника, да заказивање преузме директор.

Одредбом члана 400. Закона о предузећима, тачка 1. прописано је: “Управљање у предузећу у поступку промене власништва капитала врши се сразмерно структури основног капитала и уплаћеном уделу односно акцијама ако законом није друкчије прописано”.

У конкретном случају Скупштина на којој је донет Статут предузећа била је састављена у смислу члана 400. тач. 1. Закона о предузећима, те како је било више од 51% присутних гласова испуњени су услови из члана 58. Правилника у односу на кворум за рад и одлучивање.

Полазећи од напред изнетих чињеница Виши трговински суд прихвата став првостепеног суда да у ситуацији када се структура основног капитала променила, како је то утврђено решењем Дирекције тако што је утврђено постојање друштвеног капитала, (кога Правила из 1995. године нису предвиђала), једино је Скупшти-

на формирана сагласно таквој врсти капитала легитимна да управља и доноси одлуке, те да понашању које је усмерено ка одуговлачењу односно спречавању конституисања скупштине сагласно структури основног капитала не треба пружати судску заштиту.

Правилан је став првостепеног суда да се за упис усаглашавања предлагача са ЗОП-ом и Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања разматра легитимитет скупштине као органа надлежног за доношење статута. Правилно је утврђена чињеница да процена вредности капитала Дирекције од 6.7.2001. године не утиче на другачије одлучивање у овој правној ствари јер је учешће основног капитала повећано само за 0,5% у односу на претходну годину.

Полазећи од обавезе предузећа да се ускладе са Законом о предузећима у смислу члана 442. Закона о облигационим односима, одредбе члана 400. тач. 1. ЗОП-а о управљању предузећем у поступку промене власништва капитала; чињенице да је у извршавању те законске обавезе конституисана Скупштина сразмерно структури основног капитала и да је на тој Скупштини донет статут чије су одредбе усклађене са Законом о предузећима, Виши трговински суд је потврдио првостепено решење полазећи од чињенице да је интерес свих акционара, па и жалиоца, пре свега опстанак предузећа, а за то је претпоставка усклађеност са Законом о предузећима у роковима који су прописани тим Законом. Стога, пропусти у заказивању скупштине и редоследу преузете радње, на које се основано у жалби указује, нису таквог значаја да имају за последицу одбијање предлога за усаглашавањем са ЗОП-ом, а самим тим и последице које из тога произилазе. Ово тим пре што усклађивањем са Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања жалилац не трпи никакву штету, а спорни упис којим није извршена ни промена лица овлашћеног за заступање, не представља сметњу за касније уписе промене свих података о субјекту уписа па и податку о структури капитала, лицу овлашћеном за заступање и тако даље.

(Решење Вишег трговинског суда, Пж. 3835/02 од 18.07.2002. године)

10. Права разрешеног директора (члан 263. ст. 2. Закона о предузећима)

У случају постојања неоснованих разлога за разрешење, директор предузећа може имати само право на накнаду штете, а не и право да се врати на функцију директора.

Из образложења

Наведеним решењем усвојен је захтев предлагача за упис у судски регистар промене лица овлашћеног за заступање, тако што је брисан директор С. М. а уписан је вршилац дужности директора М. П.

Против овог решења жалбу је изјавио разрешени директор, наводећи да је пријаву за упис поднело неовлашћено лице, које није именовано у законито спро-

веденом поступку, јер је жалилац претходно незаконито разрешен због наводних губитака у пословању који нису ни утврђивани, као ни евентуална одговорност жалиоца за наводне губитке. Упис је извршен на основу незаконитих одлука, па жалилац предлаже да се решење укине, односно преиначи и одбије захтев за упис.

У одговору на жалбу предлагач оспорава све наводе жалбе и предлаже да се иста одбије.

Решавајући о жалби на основу чл. 54. Закона о поступку за упис у судски регистар (Закона о упису), Виши трговински суд налази да је жалба неоснована.

Упис је извршен на основу одлуке управног одбора предлагача од 22.02.2002. године, којом, је након разматрања одговорности директора за губитак у пословању по завршном рачуну за 2001. године указано неповерење дотадашњем директору М. С, па је и сти разрешен дужности директора због исказаног губитка у пословању по шестомесечном обрачуну и завршном рачуну за 2001. године. Одлуком донетом истог дана управни одбор је за вршиоца дужности директора именовao П. М.

Према одредбама чл. 91. и 92. Статута предлагача, директор може бити разрешен са функције и пре истека времена на које је постављен, и против своје воље, између осталог ако постоји губитак у пословању друштва, о чему одлучује управни одбор, који поставља и вршиоца дужности директора, ако директор друштва није могао бити постављен, према одредби чл. 87. Статута.

Питање да ли је директор разрешен са основаним разлозима или не, односно да ли губици у пословању постоје и да ли је директор одговоран за њих, није питање од значаја за законитост одлуке о разрешењу, већ за основаност те одлуке, тако да директор може имати право на накнаду штете у смислу чл. 263. ст. 2. Закона о предузећима, ако за разрешење није било основаних разлога, али не може противно одлуци управног одбора остати директор, односно лице овлашћено за заступање предузећа и у том својству уписано у судски регистар.

Према изложеном, за упис предметне промене лица овлашћеног за заступање у судски регистар били су испуњени формални и материјални услови из чл. 33. и 34. Закона о упису, тако да је жалба неоснована, па је на основу чл. 54. тач. 2. Закона о упису одбијена, а решење регистарског суда је потврђено.

(Решење Вишег трговинског суда, Пж. 2664/02 од 16.05.2002. године)

11. Злоупотреба давања отказа и запошљавање нових радника од стране директора. Управљање друштвеним предузећем (Члан 394. ст. 1. и 6. и чл. 396. ст. 2. Закона о предузећима)

Директор друштвеног предузећа кроз отказе једним радницима и запошљавањем других не може утицати на састав органа који по закону њега бира и разрешава.

Из образложења

Наведеним решењем усвојен је захтев предлагача за упис у судски регистар промене облика организовања оснивача, усклађивања делатности и упис промене лица овлашћеног за заступање, с подацима садржаним у прилогу уз пријаву број 1, 2, 3 и 4. који су саставни део решења.

Против овог решења жалбу (као и захтев за брисање неоснованог уписа у идентичном тексту) је изјавио директор деоничког друштва М. Ј. који је побијаним решењем брисан као лице овлашћено за заступање. Навео је да су одлуке на основу којих је донето побијано решење донете противно Закону и статуту предлагача, од стране мање групе радника (7 од 18), који су у незаконитом штрајку, при чему је двојици радника престао радни однос још дана 21.12.2001. године. Та лица нису могла доносити никакве одлуке, па су све одлуке наводне скупштине од 11.3.2002. године незаконите, на шта је жалилац указивао регистарском суду, а истовремено је жалилац као овлашћено лице поднео пријаву за уписпромене облика деоничког друштва у друштвено предузеће, али засновану на законитим одлукама већине радника, па је по обе пријаве суд морао да спроведе заједнички поступак. Предлаже да се решење укине и жалилац упише као лице овлашћено за заступање.

Решавајући о жалби на основу чл. 54. Закона о поступку за упис у судски регистар (Закона о упису), Виши трговински суд налази да је жалба неоснована.

Из списка предмета, списка првостепеног суда Фи. 381/02, здружених регистарских листова и збирке исправа, утврђује се да је предлагач деоничко друштво у мешовитој својини чији су оснивачи у 1991. години били АМД “Ц. З” П, као друштвена организација, са уделом од 50% и четири физичка лица са једнаким уделима који укупно чине 50%. Скупштину друштва чине четири оснивача друштва и седам представника друштвеног капитала из реда радника друштва, а органи су још управни одбор и директор, на којој функцији се жалилац М. Ј. налази од уписа оснивања друштва у судски регистар, након чега није било измена у погледу статуса и органа друштва.

Даље се из списка закључује да је Републичка агенција за процену вредности капитала решењем од 22.01.1996. године утврдила да Предузеће “АМЦ З” П. располаже само друштвеним капиталом, јер оснивачи-физичка лица нису уплатили оснивачки улог по Уговору о оснивању. Решењем Министарства за економску и власничку трансформацију – Дирекције за процену вредности капитала од

28.12.2000. године верификована је процењена вредност укупног искључиво друштвеног капитала, коју је прихватила и скупштина деоничког друштва још дана 29.02.2000. године. Запослени у деоничком друштву на састанку дана 08.03.2002. године (присутно 7 од 11 запослених) разрешили су представнике друштвеног капитала у скупштини и изабрали нове, који су заказали скупштину деоничког друштва за 11.03.2002. године, уз позивање и четири физичка лица – оснивача деоничког друштва. На овој скупштини донета је одлука о организовању предузећа из деоничког друштва у друштвено предузеће, с тим да скупштину чине сви запослени, разрешен је стари управни одбор, изабран нови, а који је разрешио директора М. Ј. и именовано вршиоца дужности директора С. М, а чије именовање је затим поновила и скупштина друштвеног предузећа, након одлуке да се у друштвеном предузећу не бира управни одбор. Пријава за упис у судски регистар поднета је дана 19.03.2002. године, дана 25.03.2002. године Скупштина друштвеног предузећа донела је и уз пријаву приложила статут друштвеног предузећа, па је решењем од 01.04.2002. године извршен спорни упис промене облика из деоничког друштва у друштвено предузеће, уз брисање оснивача-деоничара, те промена лица овлашћеног за заступање тако што је брисан М. Ј, а уписан је С. М, вршилац дужности директора.

Такође се из списка закључује да је иста група радника претходно, 18.12.2001. године, одржала ванредну скупштину, ради промене управног одбора и директора, којим одлукама није призната правна ваљаност од стране регистарског суда. Накнадно је дана 16.03.2002. године без учешћа ове групе радника одржана скупштина деоничког друштва на којој је такође одлучено да се предузеће организује као друштвено предузеће, у коме ће сви радници чинити скупштину, с тим да као орган постоји и управни одбор, а вршилац дужности директора друштвеног предузећа је М. Ј. На основу тих одлука првостепени суд је извршио упис промене облика предузећа решењем Фи. 381/02 од 15.04.2002. године, против кога је такође изјављана жалба.

При таквом чињеничном стању, Виши трговински суд налази да су били испуњени прописани формални и материјални услови за упис извршен решењем Фи. 360/02 од 01.04.2002. године, док ти услови нису постојали код уписа извршеног решењем Фи. 381/02 од 15.04.2002. године.

Наиме, када је Републичка агенција за процену вредности капитала још у јануару 1996. године утврдила да је капитал предузећа искључиво друштвени, јер улози оснивача – физичких лица нису уплаћени од 1991. године, настала је обавеза да се предузеће организује као друштвено, у складу и са тада и са данас важећим прописима о предузећима односно о приватизацији, и важећа Уредба о упису у судски регистар у члану 19 предвиђа поништење својинске трансформације као случај у коме се предузеће организује и у судски регистар уписује као друштвено предузеће, а у овом случају реч је о идентичној ситуацији као да је својинска трансформација поништена. Обавеза доношења потребних одлука које би омогућиле организовање предузећа као друштвеног, је на дотадашњим органима деоничког друштва,

али је то у сваком случају основно право запослених, јер они управљају друштвеним предузећем и по ранијем и по важећем Закону о предузећима (чл. 394. Закона о предузећима).

Неосновани су и жалбени наводи који се односе на број запослених у предузећу, односно на отказе које је жалилац као директор дао двојици радника дана 21.12.2001. године. Инспектор рада је својим решењима од 25.02.2002. године, одложио од извршења та решења, тако да она не производе дејство престанка радног односа. Поред тога, разлог доношења тих решења донетих након покушаја радника да разреше управни одбор и директора је у смањењу обима посла, услед чега не постоји потреба за ангажовањем ових радника. Из списка се, међутим, утврђује да је управо жалилац као директор, након тога, почев од 29.01.2002. године, запослио већи број радника на одређено време, због указане потребе за њиховим радом, па и на оном радном месту на коме је претходно радио један од радника којима је дат отказ. Из дописа Савезног секретаријата за рад, здравство и социјално старање од 13.02.2002. године и 29.03.2002. године, закључује се, супротно наводи-ма жалбе, да су радници деоничког друштва били у законитом штрајку, тако да послодавац према одредби чл. 15. Закона о штрајку у том времену није могао запошљавати нова лица. У ситуацији када органи деоничког друштва (скупштина, управни одбор, директор) од јануара 1996. године до краја 2001. године нису предузели никакве активности и радње да се предузеће, у складу са законским прописима, организује као друштвено, запослени у предузећу, којих неспорно има мање од 50, имали су право да донесу одлуке какве су и донели дана 11.03.2002. године, а које се односе на организовање деоничког друштва као друштвеног предузећа. При томе, није било никакве обавезе запослених да се држе статута деоничког друштва из 1991. године, који управљачка права даје лицима за које је надлежни орган утврдио да немају никакав улог, дакле, ни права, још од самог оснивања. У том делу стога, неосновани су сви наводи жалбе који се односе на примену или непримену статута деоничког друштва из 1991. године код промене облика организовања, као и наводи који се односе на одредбе Закона о предузећима из 1996. године о скупштини акционарског друштва, јер је у конкретном случају реч о организовању друштвеног предузећа и то на основу Законом признатог права запослених да сами управљају друштвеним предузећем.

Радно правна овлашћења директора предузећа утврђена Законом о раду, у погледу закључивања или отказа уговора о раду, имају у виду интерес предузећа, потребе процеса рада и обављања делатности предузећа. Та се овлашћења не могу користити у сврхе којима би се утицало на управљање предузећем јер друштвеним предузећем управљају запослени, преко скупштине или непосредно (чл. 394 ст. 1 и ст. 6. Закона о предузећима), и они су ти који бирају и разрешавају директора (чл. 396 ст. 2 Закона о предузећима), а не обрнуто, дакле, директор друштвеног предузећа кроз отказе једним радницима и запошљавање других не може утицати на састав органа који по закону њега бира и разрешава. У конкретном случају је управо о томе реч, јер је очигледно кроз отказе једним радницима, а запошљавање других

на одређено време у време трајања штрајка, измењен састав запослених тако да су нови радници и донели одлуке, дана 16.03.2002. године којим се у сада друштвеном предузећу одржава исти састав управе (управни одбор и директор) какав је био и у деоничком друштву. Да је та управа спровела законску обавезу организовања деоничког друштва у друштвено предузеће, у времену од 1996. године, па надаље, то би учинила са затеченим радницима, па је очигледно до накнадног запошљавања нових лица у већем броју од до тада запослених дошло ради спречавања до тада запослених да преузму законом призната управљачка права у друштвеном предузећу.

(Решење Вишег трговинског суда, Пж. 2743/02 од 20.05.2002. године)

12. Пасивна легитимација државе за накнаду штете (члан 172. Закона о облигационим односима)

Република Србија поседује пасивну стварну легитимацију у спору за накнаду штете према оштећеном, без обзира на погрешно означавање државног органа који је ту штету проузроковао.

Из образложења

Првостепени суд је утврдио, а то из доказа у првостепеном спису произилази да је 11.04.1999. године Републички тржишни инспектор одељења у Ч. и радник МУП-а у Ч. – Одељење за привредни криминал извршио контролу пословања тужиоца и том приликом од тужиоца је одузето 10.550 кг. вештачког ђубрива и 16.615,00 динара дневног пазара који је затечен у том тренутку у каси радње тужиоца, те да је тржишни инспектор против оснивача радње као власника поднео захтев за покретање прекршајног поступка.

Тужилац је уз тужбу приложио потврду о привремено одузетим предметима МУП-а С, Секретаријата унутрашњих послова у Ч. од 11.04.1999. године из које произилази да је овлашћено службено лице МУП-а од тужиоца одузело 16.615,00 динара.

По поднетом захтеву за покретање прекршајног поступка, Општински суд за прекршаје у Ч. је правоснажним решењем Уп. 3032/99 од 29.10.1999. године, тужиоцу изрекао заштитну меру одузимања имовинске користи у износу од 7.658,50 динара.

Од тужиоца је овлашћено лице МУП-а Секретаријата у Ч. неосновано одузело износ од 8.956,50 динара, јер је одузет износ од 16.615,00 динара, а изречена заштитна мера одузимања имовинске користи у износу од 7.658,50 динара.

Ове чињенице нису спорне и оне произилазе из списка.

Спорна је само пасивна легитимација у спору тј. ко тужиоцу треба да плати утужени износ од 8.956,50 динара.

Првостепени суд је заузео правни став да је то обавеза туженог јер је у прекршајном поступку одлучивао о жалби туженог Општински судија за прекршаје у Ч.

У овом делу су тачни жалбени разлози да радњама Општинског судије за прекршаје није настала штета за тужиоца. То зато што Општински судија за прекршаје није незаконито одузео имовинску корист тужиоцу.

Незакониту радњу одузимања новчаног износа од 8.956,50 динара урадили су у синхронизованој акцији овлашћени радници Министарства за трговину и Министарства за унутрашње послове тужене Републике С.

Радњама ових овлашћених радника државног органа туженог тужиоцу је настала штета.

Према стању у списима новчани износ од 16.615,00 динара одузео је МУП Србије – Секретаријат унутрашњих послова у Ч, који је неосновано од тужиоца одузео 8.956,50 динара за који износ надлежни Општински судија за прекршаје у Ч. није изрекао меру одузимања имовинске користи тужиоцу. Евидентно је да је штета настала услед незаконитог поступања органа тужене Републике Србије.

Странка у спору може бити само Република Србија као пасивно легитимисано лице за насталу штету јер је штету узроковао тужиоцу његов орган.

При том није од значаја што штету тужиоцу није учинио и орган туженог Општински судија за прекршаје у Ч, који је под ингиренцијама Министарства правде и локалне самоуправе туженог као државног органа.

Министарство правде и локалне самоуправе нема својство правног лица и не може бити странка у спору.

Стога тужилац није промашио пасивну легитимацију тиме што је поред правилно означеног туженог Република Србија ближезначио туженог као Министарство правде и локалне самоуправе које нема својство правног лица и не може бити странка у спору.

За правилно пресуђење у спору битно је само да је штета настала незаконитом радњом органа тужене Републике Србије. При том се понавља да уопште није од значаја да та штета није настала и радњом органа Министарства правде и локалне самоуправе тужене републике Србије.

Тужена Република Србија одговара за насталу штету тужиоцу на основу одредбе члана 172. ЗОО како то правилно и утврђује првостепени суд.

Штета је настала даном незаконитог одузимања утуженог и досуђеног новчаног износа који је за наплату доспео у смислу члана 186. ЗОО даном незаконитог одузимања а то је 11. април 1999. године од када је првостепени суд на незаконито одузети утужени и досуђени износ досудио законску камату правилном применом члана 277. став 1. ЗОО.

(Пресуда Трговинског суда, Пж. 4316/02 од 12.08.2002. године)

13. Исплата зараде преко гарантоване и престанак поремећаја у пословању (члан 65. ст. 2. Закона о радним односима)

Закључењем принудног поравнања у стечају који се водио над предузећем, престао је поремећај у пословању, због које се није могла исплаћивати одговарајућа зарада, па следствено томе запослени има право на исплату разлике до пуног износа одговарајуће зараде, под условима и роковима утврђеним појединачним колективним уговором.

Из образложења

Из списка предмета произилази да тужила смањеним тужбеним захтевом тражи исплату износа од 34.372,70 динара на име разлике између исплаћиване и гарантоване зараде и одређене зараде по колективном уговору, и регреса за годишњи одмор, са припадајућом законском затезном каматом. Тужени је оспорио тужбени захтев у погледу износа који је изнад износа гарантоване зараде, јер сматра да није престао поремећај у пословању.

Код таквог стања ствари Виши трговински суд сматра да је првостепени суд правилно применио материјално право када је усвојио смањени тужбени захтев тужиле. Тужиле припада право на исплату разлике између исплаћеног износа гарантоване зараде и зараде која јој припада по колективном уговору, коју је послодавац сагласно одредби члана 65. став 2. Закона о радним односима дужан да исплати запосленима под условима предвиђеним појединачним колективним уговором. Гарантована зарада је законом признато право запосленом да му послодавац, када услед поремећаја у пословању није у могућности да обезбеди одговарајућу зараду, исплаћује по основу рада износ који утврди Влада, све док не престану разлози због којих се то право користи.

Првостепени суд је правилно закључио да је закључењем принудног поравнања у стечају који се водио над туженим, престао поремећај у пословању због којег се одговарајућа зарада није могла исплаћивати, и да следствено томе запослени има право на исплату разлике до пуног износа одговарајуће зараде, под условима и роковима утврђеним појединачним колективним уговором.

Због тога нису основани жалбени наводи туженог да се став првостепеног суда да је постизањем принудног поравнања престао поремећај у пословању због којег се одговарајуће зараде нису могле исплаћивати неприхватљив. Тужени неосновано сматра да је принудно поравнање само начин оздрављења дужника, овде туженог и да је престао поремећај у пословању, у том случају тужени не би предлагао принудно поравнање са роком исплате од 3 године, већ би свим повериоцима своје дуговање исплатио одједном и одмах. Поремећај у пословању је отклоњен,

дужник је одложио исплату својих утврђених обавеза за рок од 3 године, тако да су стекли услови за исплату пуне зараде преко износа гарантованих зарада.

(Пресуда Вишег трговинског суда, Пж. 3951/02 од 13.06.2002. године)

14. Накнада штете из гарантног фонда и пријава потраживања (члан 6. Закона о осигурању имовине и лица)

Пријава потраживања на име накнаде штете поднета у стечајном поступку према осигуравајућем друштву, представља неопходан услов за остварење права на накнаду штете из средстава гарантног фонда, проузроковане возилом за које је закључен уговор о обавезном осигурању са тим осигуравајућим друштвом.

Из образложења

Првостепени суд је утврдио да је дана 27.10.1998. године, непознати учинилац украо возило “Опел кадет” рег. бр. НС 443-367 власништво АД за осигурање “Омега” Н. С. причинивши тим возилом штету искључиво својом кривицом, да је предметно возило било осигурано за штету причињену трећим лицима код АД “Омега” Н. С. у стечају, по полиси осигурања важећој за време од 23. јула 1998. до 23. јула 1999. године, да је тужилац исплатио општећеном штету из овог удеса у износу од 8.784,20 динара дана 05. јула 1999. године, да је над осигуравачем возила којим је штета узрокована отворен поступак стечаја пред Трговинским судом у Н. С. решењем тог суда Ст. бр. 2424/01 од 24.05.2001. године, да тужилац као стечајни поверилац није пријавио ово своје потраживање у поступку стечаја над осигуравачем АД “Омега” Н. С.

Све ове чињенице битне за пресуђење нису спорне и жалбеном се и не побијају.

Спорно је само право на наплату утуженог износа, тј. да ли је исплата из Гарантног фонда условљена претходним покушајем исплате регресног потраживања из стечајне масе.

Није спорно да тужилац исплату није ни покушао у поступку стечаја у коме није ни поднео пријаву потраживања.

Првостепени суд је заузео правни став да је одговорност туженог супсидијарног карактера и да он одговара само за штету или део штете у поступку стечаја над осигуравајућом организацијом над којом је отворен поступак стечаја, и да је тужба преурањена све док се питање наплате не реши у поступку стечаја, тј. до окончања поступка стечаја.

Чланом 6. Закона о осигурању имовине и лица, одређено је да се штета проузрокована употребом моторног возила, ваздухоплова или другог превозног средства која није накнађена из стечајне масе, накнађује из средстава Гарантног фонда. Ово подразумева покушај, у првом реду наплате штете у поступку стечаја, па

уколико се иста не наплати у поступку стечаја или се не наплати у потпуности, онда се стиче право наплате у потпуности из гарантног фонда. Ово упућује на исправан правни закључак првостепеног суда, да ће тужилац успети да се регресира од туженог тек по окончању поступка стечаја и то за штету или део штете која му не буде накнађена из стечајне масе. Отуда је првостепени суд добро одлучио одбијањем тужбеног захтева као преурађеног.

Законодавац је право на исплату из Гарантног фонда условио претходним покушајем исплате у поступку стечаја. Ово даље подразумева и одговорност тужиоца за неисплату штете коју је могао и требао наплатити из стечајне масе јер ако се утврди да је на основу пријављеног потраживања у поступку стечаја могао да наплати штету или део штете као и остали повериоци стечајног дужника, а није је наплатио само зато што је није пријавио, не би у поступку по тужби против туженог основано могао да потражује и износ који је могао наплатити у поступку стечаја а није га наплатио само зато што га није пријавио својом кривицом.

Да је законодавац желео другачији начин исплате из Гарантног фонда, он би то и одредио.

Изражени правни став у жалби је стога не прихватљив, јер он у потпуности дерогира одредбу чл. 6. Закона о осигурању имовине и лица и тужилац покушава да противно тој законској одредби одмах и пре осталих поверилаца стечајног дужика наплати своје потраживање од туженог, а прихватањем жалбеног става он би био привилегован за наплату у односу на остале повериоце – регресне тужиоце зашта нема упориште у закону. У том смислу треба схватити и пресуду Врховног суда Србије Рев. бр. 4684/01 од 26.11.2001. године, на коју се позива жалилац.

(Пресуда Вишег трговинског суда, Пж. 3866/02 од 17.06.2002. године)

15. Надлежност органа за доношење одлука у правном лицу (члан 122. и 145-д. претходног Закона о предузећима)

Законите одлуке у правном лицу, и када је реч о друштвеном предузећу а нарочито када је реч о друштву капитала, могу доносити само органи тог правног лица, али не и радници по основу чињенице да су запослени у том правном лицу, јер би се тиме у суштини негирао правни субјективитет и организација тог правног лица.

Из образложења

Регистарски суд је утврдио да је предлагач у циљу повезивања са Сложеним предузећем “Електронском индустријом” из Ниша пренео на ово предузеће без накнаде део друштвеног капитала, односно 51% своје нето имовине, те да је на основу тога уписана трансформација предлагача из друштвеног предузећа у друштво са ограниченом одговорношћу. Одредбом члана 29. Уговора о организовању

(трансформацији) Сложеног предузећа “Електронска индустрија” Ниш у Холдинг корпорацију из маја месеца 1991. године предвиђен је начин иступања друштва из састава ЕИ Холдинг компаније односно да друштво у саставу може иступити из холдинга ако откаже уговор и накнади евентуалну штету холдингу и друштвима у саставу холдинга, коју би због иступања претрпели, као и измири све преузете обавезе према холдингу. Ставом 2. овога члана предвиђено је да холдинг задржава статус улагача у друштвима која иступају из холдинга са свим правима и обавезама која му припадају по основу улагања. Ставом 3. истог члана предвиђено је да друштво које иступи губи право на коришћење фирме ЕИ Холдинг, као и заштитног знака “ЕИ Холдинг – ЦО”.

Регистарски суд је још утврдио да је на дан 07.03.2002. године код предлагача било запослено укупно 46 радника. На збору запослених предлагача који је одржана дана 07.03.2002. године присуствовало је 35 од укупно 46 запослених радника, дакле већина, који радници су се једногласно изјаснили за поништај Одлуке Радничког савета којом се на Холдинг без накнаде преноси 51% друштвеног капитала предлагача, затим за отказ Уговора о организовању (трансформацији) Сложеног предузећа ЕИ Ниш у Холдинг корпорацију из маја 1991. године и за иступање из Холдинга. На овом збору донета је одлука о промени облика, односно организовању предлагача као друштвеног предузећа и одлучено је да се Скупштина предлагача формира тако што ће је чинити сви запослени као представници друштвеног капитала. Дана 18.03.2002. године Скупштина предлагача изабрала је пет чланова Управног одбора, који Управни одбор је за лице овлашћено за заступање у спољно трговинском промету једногласно изабрао Миленка Кузмановића, директора са неограниченим овлашћењима. На седници од 26.03.2002. године на којој је присуствовало 32 запослена, као чланова Скупштине, донета је једногласно статутарна одлука као и одлука о проширењу делатности на право обављања послова спољно трговинског промета. Статут и статутарна одлука предлагача су у складу са одредбама Закона о предузећима. Одредбом члана 11. Статута утврђено је да је укупна вредност основног капитала предлагача према решењу Дирекције за процену вредности капитала број 114/99-15 од 24.06.1999. године износи 19.480.000,00 динара и да по својој структури у целости представља друштвени капитал подељен у 423.478,26 обрачунских удела.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је захтев за упис предлагача у целости основан. Образлажући свој правни закључак првостепени суд посебно истиче да Закон о предузећима, као и други прописи не забрањују иступање зависног предузећа из холдинга као матичног, па се услови и иступање из холдинга регулишу уговором. До повезивања предлагача и противника предлагача, односно ЕИ Холдинг корпорације из Ниша није дошло капитал улагањем, већ уговорним повезивањем (удруживање). Првостепени суд види одредбе члана 29. Уговора о организовању (трансформацији) Сложеног предузећа ЕИ Ниш у Холдинг корпорацију из маја месеца 1991. године, као правни основ и материјално право које се има применити у конкретном случају. Одлуке

Збора запослених предлагача од 07.03.2002. године којима се поништавају одлуке Радничког савета о преносу дела друштвених средстава предлагача на холдинг, от-казује Уговор о организовању из маја 1991. године и иступа из холдинга су у складу са наведеним чланом 29. овог уговора који предвиђа право једностраног иступања, те у том смислу представљају исправе које доказују испуњеност услова прописаних чланом 33. и 34. Закона о поступку у упис судски регистар. Првостепени суд сматра да одредбама наведеног уговора није предвиђено који орган предлагача до-носи одлуку о једностраном иступању из холдинга, па ако се има у виду састав скупштине предлагача у чијем су саставу представници Холдинга били заступље-ни у односу 51%, не може се очекивати да ова скупштина донесе такву одлуку. Са-мо су запослени предлагачи могли пуноважно одлучивати о иступању из овог уго-вора јер се тиме врши и повраћај друштвеног капитала који је тим уговором пре-нет на Холдинг корпорацију. Ако је предлагач, као друштвено предузеће пренео на Холдинг корпорацију 51% друштвеног капитала којим је располагао, једино су запослени предлагача овлашћени да оцењују да ли се остварују циљеви удружива-ња насталог преносом тог друштвеног капитала. Да је до повезивања предлагача и Холдинг корпорације дошло капитал улагањем, односно да је Холдинг корпорација унела своја средства као оснивачки улог предлагача, у том случају би могла кроз учешће у скупштини предлагача да одлучује о свом уделу, односно иступа-њем предлагача. И на крају првостепени суд се позива на члан 58. Устава Републике Србије који предвиђа да су својина и рад основе управљања и учешћа у одлучи-вању, па из тога поново изводи закључак да су једино запослени овлашћени да по основу рада располажу друштвеним капиталом и одлучују о истом. Отказом Уго-вора и иступањем предлагача из Холдинг корпорације престаје њено право управ-љања предлагачем. Друштвени капитал који је био предмет уговора остаје имови-на предлагача после коришћења права на једнострано иступање из холдинга.

Већински капитал у наведеном проценту Холдинг корпорација јесте стекла без накнаде, али одлуком тада надлежног органа предлагача и у складу са тадаш-њим прописима (члан 145д. Закона о предузећима) и та је одлука, уз закључење и потписивање уговора о организовању Холдинг корпорације, произвела правно дејство, које се огледало у промени статуса предузећа из друштвеног у деоничко друштво, са већинским правом управљања Холдинга у скупштини и управном од-бору друштва. Одлука Радничког савета Друштвеног предузећа у преносу капита-ла на Холдинг без накнаде се стога не може једнострано поништити ни под којим условима, чак и од надлежног органа предузећа. Оно што јесте могуће, то је исту-пање друштва из Холдинга предвиђено у члану 29. Уговора о организовању Хол-динг корпорације, које се остварује отказом уговора од стране друштва, при чему је у члану 29. став 2. Уговора иначе предвиђено да Холдинг и тада задржава статус улагача, који је стекао не теретним стицањем деоница, већ издавањем и преносом деоница без накнаде у виду улога. Отказ уговора може дати само уговорна страна која је уговор потписала (друштво), како уговор и предвиђа на основу одлуке оног органа који је за то надлежан (скупштина, управни одбор). О том питању, као ни о

било ком статусном питању деоничког друштва, не могу одлучивати запослени на збору, макар себе прогласили за скупштину, поред легалне скупштине засноване на структури капитала. Запослени нису ни потписници Уговора о организовању Холдинга, нити су орган предузећа. Своје уставно и законско право у погледу управљањем предузећем искористили су у 1991. години тако што су (преко надлежног органа друштвеног предузећа) без накнаде пренели 51% друштвеног капитала и право управљања на Холдинг и више немају права у погледу тог капитала, већ само у погледу оног дела капитала (49%) који је и даље друштвени капитал. Према одредбама ранијег Закона о предузећима (члан 122, члан 145б) право управљања у друштву капитала припада власнику капитала – деоничару, а радницима то право припада сразмерно учешћу друштвеног капитала у укупном капиталу. Исто је и према одредбама важећег Закона о предузећима из 1996. године (чланови 58. и 400.). У складу с тим, збор запослених није имао право да акцијски капитал Холдинга, потврђен и решењем надлежне Дирекције за процену вредности капитала, прогласи за друштвени капитал, независно од начина на који је Холдинг стекао капитал, односно акције, као и независно од оправданости или неоправданости разлоге које су запослени имали за такво поступање. Виши трговински суд има потпуно супротно правно становиште од првостепеног суда. Законите одлуке у правном лицу, и када је реч о друштвеном предузећу, а нарочито када је реч о друштву капитала, могу доносити само органи тог правног лица, али не и радници по основу чињенице да су запослени у том правном лицу, јер би се тиме у суштини негирао правни субјективитет и организација тог правног лица. Предлагач је деоничко друштво са одговарајућим органима (скупштином и управним одбором) који по саставу морају одговарати структури капитала тог деоничког друштва. Учешће Холдинг корпорације у капиталу предлагача износио је 51%. То значи да се без учешћа представника Холдинга у скупштини предлагача не могу доносити законите одлуке из надлежности скупштине, а таква је и одлука којом се отказује уговор о организовању Холдинг корпорације, као и све одлуке које се односе на структуру капитала предлагача и његов правни статус. Околност што се од скупштине у таквом саставу не може очекивати да донесе одлуке о иступању из Холдинга, никако не значи да такву одлуку могу донети запослени, како закључује регистарски суд. Та околност може значити да таква одлука неће ни бити донета, али се од већинског деоничара не може ни очекивати да доноси одлуке противно свом интересу, што не даје право запосленима да доноси одлуке противно интересима већинског деоничара.

Због свега изнетог, Виши трговински суд не може да прихвати резон регистарског суда, да је ирелевантно утврђивање легитимности органа (скупштине и управног одбора) на дан 07.03.2002. године, пошто првостепени суд погрешно сматра да је за одлуку о отказу уговора релевантна једино воља запослених као представника друштвеног капитала.

Исто оно што важи и за одлуку збора запослених код предлагача о иступању из Холдинга, важи и за одлуку о организовању у друштвено предузеће, те за доно-

шење новог статута предлагача као друштвеног предузећа и за доношење одлука о конституисању нових органа управљања и проширењу делатности у виду права обављања послова спољно трговинског промета, те лица овлашћеног за заступање у спољно трговинском промету. Поменуте одлуке нису пуноважне, са разлога што нису донете од стране легалног органа предлагача. Ове одлуке донела је новоформирана скупштина предлагача која не одражава структуру капитала у друштву, будући да у њеном саставу нема представника Холдинга који и даље има 51% власништва капитала предлагача.

Свеу свему регистарски суд је признао правну ваљаност одлукама које су у име предлагача као деоничког друштва донели запослени на збору, мимо легалних органа деоничког друштва, што је неспорно. Виши трговински суд налази да у деоничком друштву само органи деоничког друштва могу доносити законите одлуке, а не и запослени на збору. Стога се на основу одлука запослених није могао извршити упис у судски регистар који је извршен побијаним решењем. Захтеве за упис требало је применом одредбе члана 37. Закона о поступку за упис у судски регистар одбити, јер за упис нису испуњени материјални услови из члана 34. Закона о поступку за упис у судски регистар. Стога је на основу члана 54. тачка 4. и члана 55. став 1. тачка 3. Закона о поступку за упис у судски регистар, Виши трговински суд побијано решење преиначио и захтев за упис одбио. На основу члана 55. став 2. Закона о поступку за упис у судски регистар, регистарски суд ће по службеној дужности извршити брисање уписа извршеног преиначеним решењем.

(Решење Вишег Трговинског суда, Пж. 4574/02 од 21.08.2002. године)